



עפ"ג 10502/07/21 - מדינת ישראל נגד אורן קחלון

בית המשפט המחוזי בחיפה

02 נובמבר 2021

עפ"ג 10502-07-21 מדינת ישראל נ' קחלון

לפני כבוד הרכב השופטים:

אברהם אליקים, סגן נשיא [אב"ד] סארי ג'וסי תמר נאות פרי
המערכת
מדינת ישראל

נגד

המשיב

אורן קחלון

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית המשפט השלום בחדרה (כב' השופטת פנינה ארגמן, סגנית הנשיאה) אשר ניתן ביום 28.6.2021 בת"פ 65575-07-20.

רקע כללי -

- נגד המשיב הוגש כתב אישום אשר מייחס לו החזקת נשק, חלק נשק ותחמושת שלא כדין.
- מכתב האישום שהוגש עולה כי במהלך שנת 2005, נגנב מרכב מסוים נשק מסוג "יריחו" FS 941 שיש בכוחו לירות כדור ובכוחו להמית אדם (להלן: "**הנשק**"). בתאריך 23.7.2020 בשעות הצהריים, בוצע חיפוש ע"י שוטרים בדירתו של המשיב ובמרפסת חדר השינה, מוסלק מאחורי מנוע של מזגן, עטוף בגרב שחורה ובמגבת, נמצא הנשק ובתוכו מחסנית תואמת המכילה 14 כדורי תחמושת מסוג 9 מ"מ (להלן: "**אביזר הנשק**" ו-"**התחמושת**").
- בהתאם, בכתב האישום אשר הוגש נגד המשיב, יוחסו לו עבירת רכישת/החזקת נשק שלא כדין, מכוח סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") ועבירת רכישת/החזקת חלק של נשק או תחמושת, עבירה לפי סעיף 144(א) סיפא לחוק העונשין.
- ביום 27.1.2021 המשיב הודה בעבירות המיוחסות לו והורשע בהתאם. המשיב נשלח לשירות המבחן למבוגרים, ותסקיר בעניינו הוגש ביום 24.5.2021 (להלן: "**התסקיר**").
- ביום 28.6.2021 טענו הצדדים לעונש. לאחר שמיעת הטיעונים ועיון במסמכים, בית המשפט קמא קבע כי הערכים המוגנים אשר נפגעו עקב מעשיו של המשיב הינם ביטחון הציבור ושלומו, הסדר הציבורי ושלטון החוק, ואף הודגש כי החזקת נשק חם מסוג אקדח ותחמושת תואמת יוצרת סיכון כי הנשק יגיע לעבריינים פליליים או ביטחוניים שיעשו בו שימוש למטרות של פגיעה בנפש או ברכוש, וכי החזקת נשק בידי מי שאינו מורשה לכך גורמת לפחד ובהלה בציבור ומערערת את יסודות החברה. לגבי מידת הפגיעה בערכים החברתיים, נקבע כי היא נגזרת בעיקר מנסיבות ביצוע העבירה ולכן המדובר בפגיעה בינונית, שכן המדובר באקדח ובתוכו תחמושת אשר נמצא במרפסת בביתו של



המשיב באופן מוסתר ומוסלק. לגבי מדיניות הענישה הנוהגת, בית המשפט קמא מציין כי כפי שעולה מהפסיקה שהוצגה לעיונו, מנעד מתחמי הענישה רחב, והגם שיש לקבל את עמדת המערער ולפיה לאחרונה חלה החמרה ברף הענישה, אזי שיש לקבוע כי מתחם הענישה נע בין 9 חודשי מאסר אשר ניתן לרצות בעבודות שירות ועד 30 חודשי מאסר ברף העליון. בהמשך, ולאחר סקירת נתוניו של המערער והאמור בתסקיר - נגזרו על המשיב העונשים הבאים: 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות; מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור במשך 3 שנים עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין ויורשע בה; ותשלום קנס בסך ₪ 10,000 או 100 ימי מאסר תמורתו.

הערעור -

5. המערער הגישה את הערעור הנוכחי על קולת העונש. לשיטתה חומרת העבירות ונסיבות הביצוע מחייבות החמרה בעונש, כך שהעונש שנגזר עולה כדי סטייה קיצונית מרף הענישה הראוי. המערער מדגישה את הסכנה המידית הכרוכה בהחזקת נשק, כאשר בתוכו מחסנית תואמת המכילה כדורים ואך מדגישה כי המשיב לא נתן הסבר מניח את הדעת לגבי החזקת הנשק, כך שהדבר מחזק את המסוכנות. המערער מפנה לכך שבתסקיר לא קיימת המלצה טיפולית, שכן המשיב לא ביטא נזקקות טיפולית ולכן לא היה מקום להמלצת שירות המבחן לגבי ריצוי עונש בעבודות שירות, מה גם שמדובר בהמלצה בלבד ועל בית המשפט היה להימנע מאימוץ ההמלצה במקרה זה. עוד נטען כי בתסקיר צוין כי הענישה בדמות של מאסר בפועל - "עלולה לחבל במאמציו של המשיב לשקם את אורח חייו ואת חיי משפחתו" אלא שלא היה מקום לתת משקל לשיקול זה במכלול הנסיבות המצטברות. המערער אף מפנה לפסיקה אשר תומכת בעמדתה ומסכמת בכך שמן הראוי לקבוע מתחם ענישה גבוה מאשר המתחם שנקבע ע"י בית המשפט קמא ולהטיל על המשיב עונש מאסר בפועל במתקן כליאה.

6. המשיב, מנגד, טוען כי אין מקום להתערב בגזר הדין קמא ומדגיש כי ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בגזר הדין שגזרה הערכאה המבררת אלא במקרים חריגים. המשיב מדגיש כי הוא נעדר עבר פלילי, כי המדובר באירוע בודד וכי בדין בית המשפט קמא מצא לנכון לייחס משקל של ממש לתסקיר. נטען כי הנסיבות האישיות של המשיב אכן חייבו לתת משקל להיבט השיקומי בהיותו בן 45, בעל משפחה, איש עבודה אשר אף תומך ומסייע לאביו אשר נמצא למרבית הצער במצב סיעודי. הודגש כי המערער נטל אחריות מלאה בכל הנוגע לעבירות והודה בהזמנות הראשונה בעובדות כתב האישום. המשיב אף מפנה לפסקי דין אשר תומכים בעמדתו לרבות מקרים אשר בהם, בעבירות דומות, נגזרו עונשים לביצוע בעבודות שירות ומבקש לדחות את הערעור.

דין והכרעה -

7. לאחר שקילת טיעוני הצדדים - דומה כי מן הראוי לקבל את הערעור ולהשית על המשיב עונש מאסר אשר לא ירוצה בעבודות שירות.

8. אכן, וכפי שצוין ב"כ המשיב, הלכה היא כי בית המשפט שלערעור אינו נוהג להתערב בגזר הדין שהושת ע"י הערכאה קמא, וזאת אלא אם נתגלתה טעות בהליך גזירת הדין או שגזר הדין סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת או הראויה. דא עקא, שבמקרה הנוכחי, המדובר בסטייה ממדיניות הענישה ההולמת ולכן קם הצורך להתערב בגזר הדין.



9. בית המשפט העליון חזר והדגיש לאורך השנים, ובוודאי שבעת האחרונה, את החומרה היתרה הקיימת בכל הנוגע לעבירות נשק - החל מעבירת נשיאת או החזקת נשק ואבזריו, וכלה בעבירות הנשק החמורות יותר.

בע"פ 2733/20 **אבו זיאד נ' מדינת ישראל** (24.10.2021) מהימים האחרונים, אשר אמנם עוסק במורשעים בעבירת סחר בנשק, אך כולל קביעות לגבי עבירות הנשק באופן כללי, נקבע כי:

"בל נשכח את הענישה המחמירה שקבע המחוקק לעבירות הספציפיות מושא האישומים דנן: 7 שנות מאסר על החזקת נשק שלא כדין; 10 שנות מאסר על הובלת נשק שלא כדין; ו-15 שנות מאסר על סחר בנשק שלא כדין (סעיפים 144(א)-(ב) ו-2(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)).

חקיקה מחמירה זו, שכיחות התופעה שבה עסקין, ותוצאותיה ההרסניות, מחייבות את הרתמות המערכת המשפטית כולה, בין היתר, באמצעות הקפדה על ענישה קשה ומרתיעה."

בדומה, ראו את ע"פ 1059/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** (19.4.2021), שם נקבע כך:

"אין צורך להכביר במילים ביחס לחומרה היתרה הנובעת לביצוע עבירות בנשק לסוגיהן, אשר הפכו זה מכבר למכת מדינה (ראו למשל: ע"פ 5807/20 **שיבלי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8 (30.12.2020) (להלן: ענין שיבלי)). בפסיקה ענפה חזר ועמד בית משפט זה על הסכנה הממשית הגלומה בעבירות אלה לשלום הציבור ולביטחונם ולסדר הציבורי. לאחרונה ממש עמדתי על כך וצינתי בין היתר כי -

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית והגורם בלתי איין' (causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושווד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה... על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק... ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש גידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב הרתמות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן' (ע"פ 4406/19 **מדינת ישראל נ' סובח** (5.11.2019)).

בנוסף ראו את רע"פ 3619/21 **אבו הלאל נ' מדינת ישראל** (26.5.2021) ואת ע"פ 1729/19 **עבארה נ' מדינת ישראל** (10.10.2019) - כאשר בשניהם עמדת בית המשפט העליון הייתה כי אין להסתפק במאסר לריצוי בעבודות שירות בעבירות דומות, גם כאשר המדובר במורשעים ללא עבר פלילי, אשר הודו בעבירה ונטלו אחריות.

10. עוד ראו כי ביום 13.10.2021 הוגש תזכיר חוק המכונה: "תזכיר חוק העונשין (תיקון מס'...) (תיקונים בעבירות בנשק), התשפ"ב-2021", אשר מטרתו (כפי שפורסם באתר החקיקה הממשלתי www.tazkirim.gov.il), לתקן את עבירות הנשק הקבועות בסעיף 144 לחוק העונשין בשני עניינים מרכזיים - החמרת הענישה לגבי מה שמוגדר כ"חלק נשק מהותי" והחמרת העונש הקבוע לעבירה שעניינה רכישת נשק. אמנם המדובר בתזכיר חוק בשלב זה, ואמנם שני התיקונים המוצעים לא בהכרח משליכים ישירות על העבירות בהן עסקין - אך רוח הדברים עולה בקנה אחד עם הפסיקה המצוטטת מעלה של בית המשפט והאמור מצטרף לכך שבנסיבות המקרה דכאן - יש מקום להשתת עונש חמור מאשר זה שהושת על ידי בית המשפט קמא.



11. כפי שהדגיש הסניגור, אכן - הענישה היא אינדיבידואלית ולא נעלמו מהעין ההמלצות של שירות המבחן כפי שבאות לידי ביטוי בתסקיר, אך המדובר בעבירה חמורה ושיקולי בטחון הציבור חייבים לגבור על שיקולי הפרט, כך שבנקודה זו יש להתערב באיזון שביצע כב' בית המשפט קמא. ובמילים אחרות, למרות נתוניו של המשיב והגם שהוא נעדר עבר פלילי - השתת עונש לביצוע בעבודות שירות אינו מאזן באופן הולם את האינטרסים השונים ואינו נותן מענה למכלול השיקולים.

12. הנימוק העיקרי אשר בבסיס ההחלטה קמא לגזור על המשיב עונש לריצוי בעבודות שירות היה סיכוי השיקום, המבוססים על המלצת שירות המבחן. מהתסקיר עולה כי המשיב ער למורכבות המצב וניכר כי ההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו, ועם זאת, ההתרשמות הינה כי הוא מתקשה לשתף בקשייו את הסובבים אותו על מנת לא להכביד עליהם וכי "רב הנסתר על הגלוי" באשר לנסיבות מעצרו. צוין כי שירות המבחן מתקשה לגבש הערכת סיכון מלאה ואין בכך כדי לשלול סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד. בהתייחסותו לביצוע העבירה, קיבל המשיב אחריות והביע חרטה. באשר להערכת הסיכון, מצוין בתסקיר כי מדובר במשיב בעל תחושת מחויבות ואחריות כלפי משפחתו ועבודתו ולצד האמור קיימת התרשמות מהתנהגות פזיזה ומאפייני אישיות אימפולסיביים וזאת במצורף לכך שהמשיב נוטה להימנע מהתבוננות פנימית באשר לבחירותיו ומשליך את תוצאות מעשיו על גורם חיצוני.

13. על רקע האמור, המלצת שירות המבחן הייתה שייתכן וקיימת נזקקות טיפולית אך המשיב לא ביטא נזקקות שכזו. משכך, יש קושי לקבל את המלצת שירות המבחן לגבי ענישה בדרך של מאסר שירוצה בעבודות שירות - על מנת שלא לפגוע במאמצי השיקום.

עמדת שירות המבחן היא כי עונש שכזה יביא לצמצום הסיכון ויחדד עבור המשיב את חומרת התנהגותו ואת המחירים שעליו לשאת בשל התנהגותו העבריינית, אך במכלול הנסיבות - אין די בכך.

עוד צוין בתסקיר כי "התרשמותנו כי ענישה בדרך של מאסר בפועל עלולה לחבל במאמציו לשקם אורח חייו וחי משפחתו" וזאת על רקע אמירה קודמת בתסקיר, לפיה לדברי המשיב, מאז מעצרו חלה התדרדרות במצבו של אביו וילדיו ובקשר הזוגי עם אשתו. גם בכך אין כדי ללמד על צורך לסטות מהותית מרף הענישה הראוי מטעמי שיקום, ולא למותר להזכיר את ההלכה כי בית המשפט אינו כפוף להמלצות שירות המבחן ובעת גזירת העונש המלצת שירות המבחן היא אך שיקול אחד מיני רבים שעליו לשקול (רע"פ 1483/19 ליפשיץ נ' מדינת ישראל (6.3.2019)). בהקשר זה ראו אף את רע"פ 5431/21 בדארנה נ' מדינת ישראל (11.08.2021), אשר עוסק בעבירה דומה, לאמור:

"אמנם יש לייחס להמלצות שירות המבחן חשיבות רבה, אך ההכרעה הסופית בדבר העונש נתונה כידוע לבית המשפט, אשר נדרש לאזן בין שיקולי הענישה השונים. בהקשר זה, נפסק לא אחת כי "שיקולי שיקום אינם חזות הכל", ולצידם ניצבים שיקולי ענישה נוספים, בכלל זה שמירה על בטחון הציבור, הרתעת הרבים והיחיד וגמול (רע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל (25.8.2020); רע"פ 4079/21 פלוני נ' מדינת ישראל (20.6.2021))."

14. לכן, ועל רקע דברים אלו, אין להסתפק בענישה של מאסר לריצוי בעבודות שירות אלא בעונש של מאסר בפועל, נוכח החומרה הרבה הטמונה בעבירות כגון אלו וחשיבות הרתעת הרבים והיחיד.



בהסתמך על ההלכה הפסוקה לפיה ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, במיוחד שעה שהמדובר בערעור לגבי קולת העונש, אנו גוזרים על המשיב עונש של 7 חודשי מאסר בפועל במתקן כליאה חלף העונש שהושת עליו לריצוי בעבודות שירות, וכאשר מתקופה המאסר ינוכו הימים בהם היה המשיב במעצר (30.7.2020-23.7.2020). שאר רכיבי העונש ישארו על כנם.

המשיב יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 5.12.2021 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המשיב לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336, מס' פקס - 08-9193314. וכן להתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציווד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

המזכירות תשלח העתק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ב, 02 נובמבר 2021, במעמד הצדדים.

ת. נאות-פרי, שופטת

ס. ג'יוסי, שופט

**א. אליקים, שופט
[אב"ד]**